

[Iver Poulsen.]

i strid med grundloven eller ikke, er både påkrævet og aktuelt. Der må nemlig ikke herske nogen som helst tvivl om, at beslutninger, som tages i folketinget, er i overensstemmelse med grundloven. Hvis man ude i befolkningen først får indtryk af usikkerhed her, har vi i hvert fald gjort folkestyret en meget dårlig tjeneste, for så har vi nedbrudt tilliden til folkestyret.

En anden af de ulykker, som den gode socialdemokratiske grundlov af 1953 har bragt over vore hoveder, er folkeafstemningsreglen i den affattelse, den fik. Nu har folkeafstemningsparagraffen jo haft premiere ved afstemningen om 21 års valgretsalderen den 30. maj, og jeg tror nok, at det da gik op for hovedparten af vælgerne, hvor urimelig denne bestemmelse er. Man finder det urimeligt, at en vælger kan blive hjemme på sofaen og dog have samme indflydelse på afstemningsresultatet som den vælger, der ulejliger sig hen til stemmeurnen og viser sagen interesse. Der er ikke her tale om nogen virkelig folkeafstemning.

I øvrigt var selve afstemningen trist, fordi så få vælgere viste den interesse. Men for de uafhængige må jeg til gengæld sige, at afstemningsresultatet var en stor opmuntring, eftersom det lille parti med de 6 mandater var det eneste af folketingets partier, som gik imod, at man ændrede den valgretsaldere, som en virkelig folkeafstemning for blot 8 år siden havde fastsat til 23 år. Af det afgivne antal stemmer sluttede ikke mindre end 45 pct. af de vælgere, som deltog i afstemningen, op bag det lille partis synspunkt om at blive ved en valgretsaldere på 23 år. Ja, vi anser det i hvert fald for noget meget værdifuldt, og man smiler måske nok ovre i venstre side af salen, men der var dog nogle i venstre side af salen, der dagen efter afstemningen erkendte sejren for det lille parti, idet de virkelig alvorligt ønskede os til lykke. Man må oven i købet tage i betragtning, at den partipolitisk ledede radio og fjernsynet blev udnyttet på det groveste til en ensidig propaganda for det synspunkt, som 5 partier stod bag, uden at der blev givet den lille modstander nogen som helst mulighed for at fremføre de argumenter, hvormed vi begrundet vor opfattelse.

Endelig vil jeg gerne sige noget om valg-

loven. Vi udtalte før valget, at vi ønskede, at valgloven skulle bringes i overensstemmelse med grundlovens bestemmelser om, hvordan et valg skal foregå; og den gamle valglovs spærreregulering fandt vi ikke var i overensstemmelse med grundloven. Vi stillede forslag i så henseende 2 dage før regeringen fremsatte sit, men endnu ligger vort forslag i udvalget og bliver formentlig slyttet, medens regeringsforslaget allerede er fremsat og vedtaget her i folketinget.

I det vedtagne forslag er der en ganske svag lempelse af spærrereglen. Tidligere skulle et parti for at opnå repræsentation i folketinget i hvert af de 3 områder, som valgloven opererer med, have et antal stemmer, som svarer til et kredsmandat inden for pågældende område. Nu er denne bestemmelse blevet lempet således, at et parti kan nøjes med at have det nævnte antal stemmer inden for 2 af de 3 områder. Endvidere har man ændret 60 000 stemmers reglen til en såkaldt 2 pct.s regel, således at et parti kan opnå andel i tillægsmandater og blive repræsenteret i folketinget, hvis det opnår 2 pct. af de afgivne stemmer. Det ville ved valget i november sidste år have betydet, at et parti, der opnåede 49 000 stemmer, ville have opnået repræsentation. Det er altså en lempelse i 60 000 stemmers reglen på ca. 10 000 stemmer i dag, men når vi tager den vælgertilgang i betragtning, som den kommende tid vil vise, er det kun et spørgsmål om kort tid, før de 2 pct. vil udgøre et større tal end de 60 000 stemmer. Det vil sige, at spærrereglen er skærpet i forhold til den tidligere, og så har de 3 store partier, socialdemokratiet, venstre og det konservative folkeparti, netop opnået det, de ønskede: en skærpelse af spærrereglen og en styrkelse af de store partiers magt på vælgerbefolkningens bekostning. Vort forslag gik ud på, at man fuldstændig skulle ophæve spærrereglerne, men det fandt ikke tilslutning.

Med denne valglov inddeler man faktisk vælgerne i 3 klasser. De tredjeklassesvælgere er de 49 000, som ikke er værdige til at blive repræsenteret her i tinget, fordi de ikke kan komme op over de 2 pct. De andenklassesvælgere er dem, der kan overstige spærrereglen, men ikke nå op på ca. 120 000, idet disse vælgeres repræsentanter i folketinget ikke kan blive repræsenteret i